

136 . Breazu | Comuna: Rediu | Județ: Iași | Punct: | Anul: 2022**Anul:** 2022**Cod RAN:** 95257.01; 95257.02**Perioade:** Preistorie**Epoci:** Eneolitic**Tipuri sit:** locuire**Autori:** Diana Măriuca Vornicu, Sever-Petru Boțan, Daniel Malaxa, Andrei Asăndulesei, Felix Adrian Tencariu**Instituții:** Institutul de Arheologie al Academiei Române, filiala Iași, Institutul de Arheologie al Academiei Române, filiala Iași, Institutul de Cercetări Interdisciplinare, Departamentul de Științe, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Institutul de Cercetări Interdisciplinare, Departamentul de Științe, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași**Nr. autorizație:** 661**Data autorizației:** 2022-10-18**Raportul de cercetare de la Breazu, com. Rediu, jud. Iași****Raport**

Diagnosticul arheologic desfășurat pe teritoriul satului Breazu (comuna Rediu, județul Iași) a fost efectuat în perioada octombrie-noiembrie 2022 și a avut ca scop identificarea de noi situri arheologice (cu precădere eneolitice) și reperarea, pe teren, a celor deja cunoscute. Aceasta în contextul în care satul Breazu, aflat în proximitatea municipiului Iași, a cunoscut în ultimii ani o dezvoltare de excepție, mărindu-și teritoriul prin construirea de locuințe, în zone care, până nu demult, erau folosite cu precădere în scop agricol (teren arabil și pășune). Această continuă extindere pune în pericolul de a suferi distrugeri iremediabile siturile arheologice care nu sunt introduse în Repertoriul Arheologic Național. Așadar, ne-am propus o repertoriere a siturilor arheologice eneolitice de pe teritoriul actualului sat Breazu cu scopul introducerii lor în Repertoriul Arheologic Național. Ca urmare a demersului nostru am identificat cinci situri (fig. 1), dintre care două nu au fost menționate anterior în literatura de specialitate. Deoarece geografia antropică a locului este mult modificată de cea existentă la începutul anilor '80 ai secolului trecut, atunci când au fost realizate cercetările de teren incluse în Repertoriul Arheologic al județului Iași (RAJI de acum înainte), munca de identificare a siturilor menționate în RAJI s-a dovedit greoaie, uneori imposibilă.

În RAJI sunt menționate 30 de situri arheologice pe teritoriul actual al comunei Rediu, dintre care doar unul se afla pe teritoriul satului Breazu, o așezare dintr-o etapă târzie a culturii Horodiștea-Erbiceni (pag. 241-242, punct LXII.2.A, cartat cu numărul 17 pe harta LXII). Nu am reușit identificarea, în teren, a respectivului sit. De asemenea, nu am reușit să identificăm în teren nici alte două așezări eneolitice menționate în RAJI (II, LXII.1.A. – așezare Cucuteni și LXII. 1. H: așezare Horodiștea-Erbiceni) aflate acum în zona de intravilan Breazu (în trecut pe terenul agricol al satului Rediu).

În schimb, am identificat alte două situri nerepertoriare până în prezent:

Partea de sud-vest a Platoului Mârzești (administrativ: strada Busuiocului din satul Breazu). Cu ocazia unor lucrări de construcție din anul 2021, a fost distrusă o groapă menajeră cu materiale arheologice aparținând eneoliticului, mai precis culturii Cucuteni, faza B (localizare GPS: 47013°36.49"N, 27029°29.86"E). Din acest motiv primul punct cu potențial arheologic verificat în cadrul acestui diagnostic a fost respectiva locație. Aceasta se află lângă un teren arabil, cultivat la momentul realizării diagnosticului. Astfel, am întreprins o periegheză la sud, nord și est de acest punct, pe o suprafață de cca 1 ha (fig. 1/1) (suprafața de la vest de acest punct este acoperită de drumul comunal și de alte construcții, nefiind astfel accesibilă pentru o periegheză). În urma cercetării de teren au fost identificate foarte puține artefacte la suprafața solului: fragmente ceramice, fragmente de oase de animale și un nucleu amorf din silex (fig. 2B/1-3) specific depozitelor Cenomaniene de pe malul râului Prut. Preliminar, estimăm, în funcție de

răspândirea materialului arheologic de la suprafața solului, că este posibil ca situl arheologic să se întindă pe o suprafață de cca 1 ha la est de complexul arheologic distrus în anul 2021. Cu această ocazie am realizat și prospecțiuni magnetometrice pe terenul respectiv. Magnetometria este una dintre cele mai productive metode aplicate în arheologie datorită combinației dintre rata deosebit de rapidă de achiziție a datelor, în perioade relativ scurte de timp, și rezoluția spațială foarte bună a rezultatelor obținute, ce depășesc cu mult orice altă metodă de cercetare geofizică terestră. Pentru cazul de față s-a utilizat un magnetometru fluxgate, marca Sensys, cu cinci probe, măsurându-se câteva suprafețe apropiate, dar nu în legătură (însurând cca. un hectar), pentru a se surprinde eventuale complexe arheologice, limite ale așezării etc. Din păcate, măsurătorile nu au surprins anomalii specifice unei așezări cucuteniene (locuințe incendiate, cuptoare, șanțuri de apărare/delimitare), acestea fiind într-o bună măsură afectate și de amenajările antropice recente din zonă (locuințe, garduri metalice etc.). Singurele elemente de interes arheologic ar putea fi un grup de anomalii pozitive, de intensitate medie și formă cvasi-ovală, situate în relativă apropiere groapa cu materiale Cucuteni. Și acestea ar putea indica gropi cu conținut ars relativ puternic (ceramică, lipituri arse) (Fig. 2A). Din păcate, din cauza faptului că terenul pe care se află situl nu a fost curățat de resturile agricole, nu am reușit să scanăm toată suprafața, ci doar unele porțiuni care au fost curățate în prealabil.

În partea de nord a platoului Mârzești (la 1 km de situl anterior menționat), la sud-est de pădurea Mârzești, pe partea dreaptă a DJ282 Iași-Rădăuți Prut (fig. 1/2). Pe porțiunea de platou drept, înainte ca acesta să se transforme într-o vale lină am găsit o așchie din silex specific depozitelor Cenomaniene de pe malul râului Prut (fig. 2B/4). Așchia a fost debitată pentru a corecta o platformă a unui nucleu. Găsirea acestui artefact în respectiva locație (localizare GPS: 47014'00.84"N, 27029'56.43"E) indică posibilitatea existenței unui sit preistoric. Din păcate, fâșia de pământ (lată de 60 m) pe care am găsit acest artefact este flancată pe de o parte de pădurea Mârzești, iar pe de alta de locuințe individuale, ceea ce ne-a împiedicat extinderea periegezei pe o suprafață mult mai mare.

Pe lângă cele două situri inedite pomenite mai sus, în cadrul diagnosticului am reușit reperarea unor situri deja cunoscute în literatura de specialitate. Ne referim în primul rând la așezarea de secol IV de la Rediu – La Zarzăr (RAJI, II, p. 341, punct LXII.1.O) (Fig. 1/3). Aceasta se află pe panta lină, cu expunere estică a unui deal, pe malul unui mic afluent al pârâului Lupu. Au fost descoperite, în cadrul diagnosticului de teren fragmente ceramice specifice secolului IV e.n., lutuială arsă și fragmente osteologice care se întind pe o suprafață de mai bine de jumătate de hectar (limita sudică la care au apărut materialele arheologice GPS: 47013'23.91"N, 27029'07.68"E).

În al doilea rând, am identificat pe teren și am înregistrat poziția GPS a două movile (probabil tumuli) aflate pe partea stângă a DJ282 Iași-Rădăuți Prut, înainte de panoul indicativ de intrare în satul Horlești. Una dintre movile este vizibilă și astăzi (localizare GPS: 47014'50.34"N, 27028'41.25"E), având un diametru de cca 35 m și este menționată în RAJI, II, pag. 347, LXII.7.B (cartat cu numărul 31 pe harta LXII). Cea de-a doua movilă, puternic aplatizată de lucrările agricole se află la 30 m sud-est de prima, având un diametru de cca 20 m (figura 1/4).

Deoarece starea terenului a permis-o, am întreprins cercetări și pe alte loturi de pământ agricol proaspăt arate, fără a descoperi însă artefacte arheologice (fig. 1/6). De menționat este faptul că în cercetarea realizată în vatra actualului sat Breazu, pe partea stângă a DJ282 Iași-Rădăuți Prut, în dreptul bornei care indică 4 km până la Horlești am găsit foarte multe fragmente provenind de la armamentul folosit de armata română în timpul celui de-al doilea Război Mondial, aici aflându-se linia frontului (fig. 1/5). În RAJI este menționat faptul că din acest loc ar proveni un fragment de amforă din secolele II-IV e.n. (RAJI, II, pag. 341, punct LXII.1.M), dar, din păcate, în timpul cercetării noastre nu am găsit materiale mai vechi de secolul XX.

Așadar, cercetările întreprinse în toamna anului 2022 în satul Breazu au dus la repertorierea și localizarea GPS a unor situri, unele inedite, altele deja cunoscute. Totodată, ne-am aflat în imposibilitatea de a recunoaște pe teren siturile eneolitice pomenite în RAJI deoarece multe dintre acestea, care la momentul redactării RAJI se aflau pe teren arabil sunt acum acoperite de construcții sau parcelate și împrejmuite cu garduri. Considerăm că în anii următori se impun noi evaluări de teren, în aceeași zonă pentru a acoperi tot teritoriul satului Breazu și comunei Rediu.

Informații suplimentare online

[Raportul 6957 din cronica.cimec.ro](https://cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](https://mapserver.cimec.ro)
